

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

за годину . . . . . 6 дин.
на популарнији . . . . . 3 „
на стране земље на годину . . . . . 9 „

НЕДЕЉА 29. ЈАНУАР 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТА ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Досадањи начин наплаћивања таксе за воду преко контролора показао се као не-практичан и скуп. Потрошачи се жале да им контролори не подносе рачуне за наплату на време а контролори опет реферишу Управи да и после многих позива неки потрошачи не ће рачуне да исплате, а немогуће је све случајеве извидети и наћи ко има право. Услед тога развила се велика преписка, са којом су и потрошачи и Управа изложени непријатностима. Да би се све ово отклонило и одузела свака могућност неоснованог изговарања и окривљавања, а и да би се рад упростио, Управа водовода решила је: да од 1. јануара ове год. не врши више наплату таксе за воду преко контролора већ на овај начин. Сваки ће потрошач добити књижицу у којој ће с једне стране (леве) бити задужење а на другој страни (десној) бележиће се отплата — одужење. Са овом књижицом потрошачи ће доћи у Управу водовода у току месеца кад им је воља, за време канцеларијског

рада, положити таксу и ова ће им се одмах у књижици забележити и потписом дотичног члановника потврдити. Ову књижицу потрошачи ће чувати код себе, пошто им служи као признаница од стране Управе да су таксу платили и из ње ће увек моћи видети колико имају да плате а колико су платили. За ове књижице плаћање се по 0·40 дин. Који потрошач заостане са исплатом таксе један месец дана, томе ће се вода одмах по истеку рока и без саопштења затворити а наплата тражити егзекутивним путем.

Овом приликом Управа водовода чини пажљивим г. г. сопственике кућа, заступнике и стараоце, да се куће задужују за потрошњу воде на име сопственика куће а не на име кираџије и др, према томе, Управа водовода нема никаква послова са кираџијама већ само са сопственицима имања и од ових ће само наплату тражити, а они нека се рачунају са својим кираџијама како најбоље знају. Ово важи и за сопственике ових кућа, у којима су надлежности, било државна или општинска.

Из канцеларије Управе београдског водовода 31. децембра 1894. год. Вод. Бр. 1144.

ПОЗИВ

Према наређењу команданта VII пуковског округа од 23. Јануара текуће године Бр. 511 ниже именовани војни обвезници који су неспособни за војску и подлеже давању војнице и коморе, а не зна им се занимање, позивају се да се најдаље у року од 10 дана, рачунајући од дана изишавшег огласа у новинама, представу војном одељењу ово-општинског суда, и са собом поднесу своја војничка документа и пореске књижице.

Ова су лица следећа: Велимир Мијатовић, Петар П. Марковић, Михаило Трифуновић, Настас Илић, Илија Остојић, Ставра Ивковић, Вељко Милић, Сретен Јовановић, Сава Спасић, Лаза Ђуричић, Танасије Јовановић, Живко Срдановић, Тома Миловановић, Никола Кајдић, Живко Николић, Наум Костић, Милосав Мицић, Михаило Хаџи Живковић, Анта Цветковић, Трифун Поповић, Коста Стојковић, Маринко Тасић, Милан Чавић, Лазар Огњановић, Лазар Јовановић, Петар Панић, Чедомир Радовановић, Милован Стевановић, Ђока Илић, Риста Павловић, Димитрије Бошковић, Јован Димитријевић, Антоније Павловић, Пера Рачић, Ћирко Радоњић, Мита Дамња-

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУБИЊУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом отиш. београдске.

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“.

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Тако у писму од 26. јула он пише цару: „Неки Бранковић овамо шиље многа писма свуда по земљи којима се он труди да сав народ позове на оружје к себи, издаје се за природног наследног господара или деспota Србије, Босне, Мезије, Бугарске, Пракије, Срема и свију земала од Осека до Цариграда; хоће формално да управља и

влада над њима. Џенерал Хајслер упозорава ме чешће да добро припазим на његов рад; уз то је не мало подаზрив због његовог дописивања са кнезом влашким; ја га не познајем и незнам ништа о њему, но тако што нећу даље допустити све дотле, докле од В. Ц. В. не добијем најмилоштију наредбу, како да се овог пута понашам“. (1)

Бећ 5. августа Леополд I. овако одговара Лудвiku на његово писмо: „Што се тиче Бранковића то је онај исти, који је био у Бечу пре пређашњег кнеза влашког, са неким другим посланицима, па с тога нека се ваша милост потруди да истога на леп начин и под неквим изговором примами и себи затим на ње добро припази, па ако потребе буде њега и ухвати (притвори). У осталом, Ваша висости, мени се јављао неки

Петар Бранковић и молио за наређење, које сам му ја под данашњим датумом in terminis generalibus милостиво подарио“! (1)

Кад Бранковић, наместив војску око Турне — Северина, дође у Кладово код Л. Баденског на договор, он га одмах ухапси а за тим пошаље у Оршаву. Да не би Србе коначно одбио он пусти глас у народ, да он (Бранковић) није био довољно веран и да је водио са непријатељима подозриву преписку. (2) А српске је поглавице дозивао појединце и једнима је ласкао а друге је варао неким ћесаровим писмом. (3).

У писму од 7. новембра ево како се хвали цару Л. Баденски како је ухапсио Бранковића: „У осталом, оног Ђурђа Бранковића, о коме сам В. Ц. В. чешће најпо-

¹ Оригинал гласи: Ein gewisser Brankovich schickte hieu weit und breth im landt vil brieft ans womit Fr all dak volkh zu denen waffen animiren sichauss vor Einen Natüreichen Bosnen, Misien, Bulgarien, Tracieu, Tyrmen, und alen denen landten von Ossek an biss Constantinopel, und wie formaliter über selbe herchens und regieren Der general Heisles warnet mich szum suns öftern auf sein Thuen gute odsicht zu haben Jm deme Er wegen allzu geneuer correspondenz mit dem Führsten auss der Wallachau nicht wenig suspect jeu; Ich khenne und veis nichts von Jhme, werde auch nichts nergleichern ferners gestatten, so lang nicht wie mich dissfalls zu vetrhalten; sahl Euer K. M. allergnädigsten befelch Erlangen thie“.

² Глајен. XXVIII стр. 198.
³ „Бранник“ за 1892. бр. 49.

новић, Димитрије Марковић, Павле Трифуновић, Лазар Милорадовић, Спиро Триковић, Милан Цветковић, Михаило М. Петровић, Петар Стојковић, Васа Ст. Станић, Светозар Радовановић, Лазар Радојчић, Велизар Димитријевић, Лазар Костић, Петар Ковачевић, Јован Богдановић, Коста Ристић, Коста Ј. Протић, Милан Адамовић, Љубомир Јевремовић, Ђорђе Трифуновић, Светозар Протић, Ђорђе Живковић, Лазар Савић, Михајло Николић, Милан А. Јовановић, Михајло Недић, Милосав А. Милосављевић, Владислав Глavininić, Рафаило Бенџо, Јаков Кариан, Јевта Перуничић, Недељко Дуловић, Милан Косановић Јосиф Кригер, Миша Ђукић, Андреја Ристић, Павле Гавrilović, Васа Ђурић, Стеван Михајловић, Благоје Ристић, Ђорђе Цветковић, Димитрије Алексић, Ђорђе Стојановић, Коста Стојановић, Милош Пантелић, Јован Маричић, Риста Маноловић, Тодор Поповић, Тома Миловановић, Игњат Р. Поповић, Благоје Костић, Вељко Миличевић, Милан Радојковић, Максим Вељковић, Петар Радосављевић, Милош Марковић, Никола Хаџић, Мита Стокић, Марко Павловић, Цветко Илић, Максим Ђорђевић, Јивко Бабић, Јанко Станковић, Рада Шарвањац, Љуба Гавrilović, Јован Срећковић, Димитрије Алексић, Алекса Вучичевић, Сава Каракостић, Љубомир Димитријевић, Крста Радосављевић, Никола Кузмановић, Светозар Радовановић, Прокла Раденковић, Коста М. Ђурић, Љубомир Недељковић, Пера Ракић, Јован Вујацковић, Сава Ивковић.

(Наставиће се)

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА ВАНРЕДНИ САСТАНАК

23. Јануара 1895. г.

Председавао председник г. Мих. М. Богићевић присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић од одборника били: г. г. др Никола Х. Николић, Софроније Јовановић, Никола Бошковић, Коста Петровић, М. Милашиновић, Спасо Х. Ристић Шокорац, А. Ђ. Кумануди, Младед Николић, С. Ђ. Јорговић, Љуб. Марковић, Стева Д. Поповић, П. Д. Стевановић, Ник. Х. Тома, Ђорђе Димитријевић, дим. Гавриловић, Горчаков Миловановић, Стева П. Поповић, Живко Кузмановић, Јарослав Безуха, Јован Ристић, Михајло Михајловић, Ђ. Николајевић Хаџи.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 19. Јануара 1895. год. и у одлуци Бр. 86 учињена је доцуну:

да се вино при извозу из вароши увек мери градом и тиме контролише реекспедиција истог.

низније извешће подносио, најпосле сам *намамо к себи* и попито сам нашао, да је исти не само диплому В. Ц. В. на хрјав начин злоупотребио, већ се помоћу добијене дипломе хтео да наметне за апсолутног деспота Србије, Илирије, Мизије, Босне, Срема и многих других провинција па је чак тежио без стида за реституцијом (повратком) свију ових земаља као прави наследник; поред тога имао је много присталица не само код грчких (српских) патријараха и свештенства — који су код простог света много важили — већ и код неколико хиљада људи, који су га признали за свога првога наследног господара — све то ако би се и даље трпело могло би изазвати опасне последице, те сам био принуђен (!) да Бранковића ухапсим, и да га одавде у Оршаву, а одатле у Херманштат (Сибиљ), у затвор пошиљем; диплому пак, којом се он и преко ваше одредбе хтео да размеће, задржао сам на чување у канцеларији".⁽¹⁾

⁽¹⁾ „Uebrigens habe den Jenigen Georg Brankovich von chemen Euer K. M. chon zum öfftern allezvndterhängste meldung gethan, das selliger nicht allein das von Euar K. M. erhalten Diplom malitioser weiss Wisbrauchet, sondern vermittels dessen sich absolute vor Einen Despoten von ervien Hlyrien, Musien, Bosnien, Jutrmien, und villen anderen Pro-

II

По прочитању акта истраж. судије за вар. Београд АБр. 436, 438, 407, 437, 442, 405, 456, 439, 441, 403, 406, којима се траже уверења о владању и имовињом стању извесних лица одбор је изјавио:

да су доброг владања и доброг имовног стања. Ђушан Протић рентијер, Јоца Јуришић ковач, Антон Хајнц шумар, Јован Бадемлић проф. Риста Стојаковић чин. Димитрије Г. Пешика трг. да су доброг владања и слабог имовног стања Горча Андрејевић кафедија, Владислав Костантиновић бив. сарадник Српске Заставе; да су му непознати Петар Стевановић рибар, Јосиф Салати колачарски момак, Милорад Костић, Франц Матони и Коста Велић скитнице овдашиње.

III

Председник извештава одбор, да је одборско повериштво, одређено за проучавање понуде за зајам и радове донело закључак, да се позову два стручњака светскога гласа, да прегледају спремљене планове за канализацију и кеј и да о истима даду своје стручно мишљење; да су се техничари, чланови овога повериштва, сложили, да се као стручњаци у овим пословима позову професор Чоке из Цириха и инжињер Линдлеј из Франкfurта, — па моли одбор, да би извеле одобрите потребан кредит за награду овим стручњацима.

По саслушању овога, — одбор је решено:

Одобрава се у свему закључак повериштва за проучавање понуда за зајам и радове односно позивања именованих стручњака овлашћујући суд, да може утрошити потребну суму на терет зајма, за награду и трошкове ових стручњака.

IV.

Председник извештава одбор, да је општински лекар Д-р. Е. Михел дао оставку на општинску службу; да је г. министар унутраш. дела одобрио решење одборско од 3. новембра 1894. год. АБр. 7965, којим је Д-р. Коста Динић отпуштен из општинске службе и да би требало ова места новим избором попунити.

Одбор је одлучио:

Док се овако подло поступало са по-следњим српским деспотом. Леополдо I. је преко Пиколоминија преговарао са пећским патријархом А. Чарнојевићем III. с којим је, судећи по ниже наведеним речима Бартемијаном и писму Каленићевом, углажио да се Србима одузме светска поглавица а да остане само *духовна* — патријарх.⁽²⁾

vineien mehrfach anwerffen will, anch zu dem Ende die Restitution aller dieser Ländter ohne alles cheü als Ein Rechtmässiger Erb prätendirt, jngleichen sowohl von denen Griechischen Patriarchen, und geistlichen, die überausvill pey dem Eintaltigen Jandt Volkh vermögen' alls sonst von Etlich Täppen sendt Mann die Jhne vor Jhren Rechtmessigen Erbherrn schon Erkennen, bereits Einen grossen anhanghat, velches mit längeren Zueschan gefährliche consequenzen nach sich zichen dörfteso bin ich genötiget! worden mich dises Brankovich seiner person zu versichern und Jhne von hier ans Orsova, und Jerners nach Herman, statt in Arrest zu schicken, das diploma aber, dessen Er zu Euer K. M. höchsten praeindiz sich in Verwahrung behalten zu lassen“

⁽¹⁾ „А п сле је, свакоко мислећи, сила припомоћао први митрополит што овамо пређе Арсеније Чарнојевић, у највери да заслагу, што је прелаз за руком испао, себи самом привеоји, и да не има крај себе никакав светски човек, који би му част и славу Ansohen смањио могао. Двору кад се добро расуди доиста није тим мање било послужено него митрополиту, јер је њега циглим зекрађивем светских прихода sprengung der Temporalia далеко лакше водити, управљати и под уздом га држати, него ли каквог генерала, који рат разуме и управља многобројним људством за бој“. — Писмо К. Ј. Сандића српској депутацији, која је тражила ослобођење Бранковића гласи: „Ја господара Бранковића нити сам затворио нити га у затвору држим, већ његово избављање сад веома одуготеже с једне стране

да се избор два општинска лекара изврши у првој седници што за овом долази.

V.

Председник износи одбору на решење акт концепционара за електрично осветљење, у коме концепционар изјављује, да ће, ако му се не плати за досадашње осветљавање вароши т. ј. ако се изврши изречена казна за неурядно осветљавање, коју је казну одбор општински одобрио решењем својим од 2. Јануара 1895. год. АБр. 9045. 94. г. прекинути даље осветљавање вароши.

По прочитању тога акта АБр. 181, одбор је на предлог г. Косте Петровића одборника решено:

да одбор остаје и даље при своме решењу од 2. Јануара 1895. год. АБр. 9045. 94. г. и да се казна изврши. А ако концепционар услед овога прекине осветљавање вароши, општина ће београдска тражити општету и умеће да нађе начина и пута да Београд не остане не осветљен.

VI.

По поновном прочитању предлога одборника г. г. Ђубе Марковића и Софронија Јовановића, односно електричног осветљења одбор је решено:

Прва тачка предлога, да се цене осветљавања приватних, државних и општинских локала (сем уличног осветљења,) изједначе, прима се к знању као умесна с тим, да комисија поради код концепционара на остварењу исте;

Друга тачка предлога односно везе приватних зграда са инсталацијом, да се одложи до бољих прилика;

Трећа тачка предлога, да концепционар не узима никакву кауцију од приватних за сијалице и пламене лампе, сматра се као умесна с тим, да комисија поради код концепционара, да приватни не морају полагати већу кауцију од цене коштања поједине лампе.

Односно четврте тачке предлога, да кирија за струјомер буде месечно пет паре, — да комисија ступи у преговоре са концепционаром ради остварења овог предлога. Сваки постигнути споразум комисија ће поднети одбору на одобрење.

Ето тако допаде последњи српски деспот у канџе лукаве Аустрије која га не пусти ни на молбе српског народа.⁽³⁾ као ни на молбу (1698) руског цара Петра Великог, који, путујући кроз Европу, беше свратио и у Беч.

Деспота Ђурђа Бранковића, као што смо видели у почетку јако истиче на видик

његов архијепископ и кога ви патријархом зовете, с којим је и г. Бранковић у једногласију; патријарх захтева такове ствари, које би могле бити противне и мојој архијепископској власти и свему римокатоличком закону т. ј. он иште себи десетак и пусте сермије а сам сам ја архијепископ у краљевини Угарској па све и сва оваково мени се достоји. Па тако исто, кад би се и господар Бранковић ослободио подигли би сте рогове ту боли Аустрију! те како, као год и у овим стварима, које никаквим начином не можемо допустити у краљевини Угарској. [Бартенштајн X. J. A. Сандић: Кратак извештај о стапају расјајано многобројнога илирскога народа по пар. и краљ наследним земљама, Сгр 84-85. — Ники наши историци хоће да за ово оправдају Арсенија III. па за доказ да ту нема његове кривице наводе писма патријархова поводом молбе за ослобођење деспота Ђурђа који су пуне нежности и за бригу за судбу његову. Ми их питамо, за што је исти Арсеније у почетку „мудро“ кутао после ухапшења Бранковића, кад се зна, да је пристао на оно што је његов претходник, патријарх Максим учинио.

⁽¹⁾ Године 1639. 9. марта изаслана депутација српска захтеваше од цара Леополда I. поред других ствари да пусти из затвора Ђ. Бранковића да њима, као вешт војник заповеда. Ну цар их није задовољио, јер је зазирао од Срба као и од деспота, који би, имајући много присталица, могао постати владалац српски. Die Freiwillige Theiß'nahe etc. S. 204.

VII.

Председник комисије за осветлење *н* трамваја изјављује, поводом питања одборника г. Михаила Михаиловића, учињеног у прошлој седници, ко ће плаћати штету приватним, кад концесионар прекине осветљавање. — да је ово питање комисија расправила у седници својој од 17. Ноембра пр. год. у томе смислу, да је концесионар одговоран за сваку штету услед прекида струје.

По прочиташу тога комисијског решења КБр. 146 94 г. одбор је *решено*:

Усваја се у свему ово решење комисије с тим, да се исто објави у Општинским новинама.

VIII.

Одборник г. Стеван Ђ. Јорговић пита, зашто друштво трамваја београдских сваки час прекида вожњу.

Председник комисије г. Ђ. М. Станојевић, од *бр. 108*:

да се то прекидање дешава услед сметова и да према уговору друштво не може бити кажњено ако тај прекид не траје дуже од три дана.

X.

На предлог грађевинског одељења ГБр. 79 и по саслушању извештаја општинског архитекте одбор је од *бр. 109*:

кредит од (13.500·48) тринаест хиљада пет стотина динара и 48 парара, на терет партије за грађење основних школа, за вишак радова на темељима палилулске основне школе и за инсталацију ваздушног грејања у истој школи.

X.

На предлог шефа општинског санитета АБр. 8839/94. и по саслушању реферата грађевинског одељења ГБр. 6274/94. год. одбор је после поименичног гласања са 19 гласова против 3 (1 није гласао) *решено*:

одобрава се кредит од хиљаду и осам стотина динара за премазивање патоса зејтином или фирнајзом у новим школама палилулској и државској, и кредит од три

хиљаде и седам стотина двадесет и пет динара за намештање справа за спирање нужника у новим школама државској и палилулској.

Оба ова кредита да падну на терет партије одређен за грађење основних школа у Београду.

XI.

По прочиташу предлога грађевинског одељења ГБр. 6265, 6266, 6267, одбор је *решено*:

да грађевинско одељење поднесе предрачуна, шта ће коштати да се нове школске зграде на Државу и у Палилули ограде зидом или гвозденим филаретама. Да се око школе топчидерске подигне жива ограда по предлогу одобравајући за ово кредит од девет стотина и педесет динара, што има пасти на терет партије буџетом одређене на одржавање општинских зграда.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Избор лекара. У прошлој седници одборској, држаној 26. Јануара 1895 год. изабрат је за општинског лекара г. Д-р. Јован Станковић овд. лекар. Г. Станковић ће привремено вршити дужност у кварту Палилуском док не буде учињен сталан распоред међу општинским лекарима.

С Т Е Ч А Ј

Општини београдској потребан је још један лекар. Доктори целокупног лекарства, који би желели да буду лекари општине београдске, нека се изволне писмено пријавити општини београдској најдање до 15. Фебруара 1895 год.

Од суда општине београдске, 26. Јануара 1895 год. АБр. 315.

источна политика аустријска, којој је он као научен и окретан човек могао дosta помоћи; зато га Леополдо I. и подиже чак у ред грофова. Но кад он почне *српски* да мисли *и да ради на остварењу српске самосталне државе*, он је престао бити оруђе аустријско. Аустрија, вазда доследна себи, видећи „да Срби могу бити и без деспота“, зазирући — по старом обичају — ма и од сенке какве опасности, она га из државних разлога“ лиши слободе.

Из Ердеља преместе Бранковића у Беч, бојећи се да не побегне при продирању Текелије у Ердељ, одатле га пошаљу у Егар (Хеб) у Чешкој где и умре у тамници 1711. године.

Из тамнице деспот је често подигао свој глас, тражећи да му се бар ствар извиди — ну глас му је остајао као глас вапијућег у пустини. Најзад се помири са својом злом судбом па као образован човек напише хронику српску и свој животопис. Па и за издржавање деспотово Аустрија је давала тек 1000 форината годишње, те је морао оскудно живети.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Носуће којим се Ђурђе у затвору служио може се видети у нашем народном музеју.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У времену од 15. Јан. до 22. Јануара 1895 г. допутовало 436, отпутовало 405. Од којих су:

а.) Пола: мушки 402, женских 34 свега 436.

б.) Вероисповести: православне 370. неправославне 49, мојсијевске 13, мухамеданске 4, свега 436.

в.) Постојбина: Србија 394, А.-Угарска 57, Босна и Херцеговина 1, Црна Гора — Турска 5, Грчка —, Бугарска 2, Румунија 3, Русија 2, Германија 9. Франц. 2 Италија 3, остале државе — ван Европе 3.

г., Занимање путника: Тежаци и економи 37, Занатлије 49, Трговци 173, индустрисајац 7, инспекуланти и предузимачи 5, Гостионичари 10, Интелигенција и војска 57, ћаци 15, раденици и помоћници 22, Пиљари и бозације 1 надничари и слуге 30.

Из статистичког одељка Суда општине вароши Београда 26. Јануара 1895 год.

БЕОГРАДСКА ПИЛАЦА

У години 1894. премерена је на општинским кантарима у Београду ова количина разне ране и поврћа:

372,722 кгр. арпацика, 6606 кгр. бораније, 46,786 кгр. брашна кукурузна, 139,394 кгр. брашна пшенична, 30,239 лит. вина бела 409,000 л. вина црна 165,156 ком. волова 533 к. воска, 4,927 кгр. вуне не пране, 948 кгр. вуне пране, 3,183 кгр. говеђине, 398,501 кгр. грожђа, 16,457 кгр. дуња, 297,068 кгр. јабука, 471 ком. јагањаца, 76 ком. јарића, 3,142,045 кгр. јечма, 26,402

„За какво ли злочинство тако општро казнише Бранковића? злочин му беше, што поверио обрицањима Аустрије; на њега се не могаше што друго потегнути до ли разлог државни, да се прикрију толике неправде. „Nichil malefecit, sed sic racio status exposcit“. (Није ништа зла учинио, већ то захтева разлог државни⁽¹⁾) тим правдаху лукави Немци ронство Бранковићево. Овако поступање са деспотом српским а још више охоло понашање Тесароваца (који смо у неколико раније поменули) изазва подозрење у народа нашег.

По смрти Пиколимињевој на место наименованог Ветеранија заповедао је Тесаровцима генерал Холштајн надут аристократа, горд и сувор човек, који је мислио да известан положај доноси собом и памет који је за њу потребна, и слабо се бринуо о војеци. Ова војска, која је боловала од сувишка у генерал — официрима⁽²⁾ постала је непослушна, необуздана, својевољна и деморализана. Она је почела више да гази и да тлачи него што је до сад помогала и спасавала. Да вања народа изли-

шно су се увећавале до раскоши. Што се је до сад искало и добијало добровољно, сад се је изнуђавало; у војсци оживи дух грамзљивости који пређе у јавну и праvu пљачку. И старешине војничке све ово гледаше и трпеше. Ово озлоједи Србе и Хришћане у опште, па и саме *српске драгољубе*, који беху као војска уз немачку војску, и немачка војска постане за све њих зло, које беше *равно оном, што се разумеваше* кад се каже *Турчин*. — То учини те Тесаревци изгубе поверење Срба. Поступак Тесареваца и Срба у овој прилици Драгашевић лепо карактерише овим речима: „Аустрија је вазда, и у одбрани својој, похлапна била. Народ, који је уз њене заставе пристао, и који је својом мишицом, својим грудима, својим средствима својом крвљу, само под заштитом имена њеног, могао и умео очистити сав простор од Авала до Шаре, и дакле њену заставу пронео до иза ситнице, — тај народ још за време својих жртава виде, да Аустрија немисли и нежели слободу истоме пожревноме народу, него смераше само да му окове промени.

(наставите се).

⁽¹⁾ Picot E. C. Павловић Србија у Угар. књ. I. стр. 79.
⁽²⁾ Клорп О.: Das Jahr 1683. S. 453.

кгр. кајмака, 594 ком. кожа воловских, 270 ком. кожа зечијих, 354,675 ком. кожа Јагњећих, 13,483 ком. кожа јарећих, 156 кгр. фурде, 141 комада ћилима 239,541 ком. кожа овчијих, 4,568 кгр. сукна, 14,862 кгр. катрана, 66,172 кгр. коре брезове, 5922 ком. крава, 2,638,780 кгр. крече, 492,644 кгр. кромпира, 12,951 кгр. крупника, 298,495 кгр. крушака, 76,710 кгр. кукеље, 2,132,549 кгр. кукуруза, 129,098 кгр. купуса, 744,100 кгр. цемента (креча), 6,741 кгр. лоја нетопљеног, 1,845 кгр. лоја топљеног, 844 кгр. лука аршламе, 41,473 кгр. лука бела, 258,362 кгр. лука црна, 1,002 кгр. масла, 33,563 кгр. масти, 4,449 кгр. меда, 330 ком. оваца, 1262 кгр. старе крпе, 2,320,673 кгр. овса, 105,372 кгр. ораја, 257,722 кгр. пасуља, 2,786 кгр. пекmez, 435 лит. вење, 455 кгр. просе, 13,118,240 кгр. пшенице, 331,623 кгр. ражи, 174 кгр. бакара старог, 2195 лит. ракије меке, 57,549 лит. ракије шљивовице љуте, 1,615,264 лит. ракије шљивовице меке, 6845 лит. киселе воде, 1,222,955 ком. свиња дебелих, 5,600 ком. пушака, 5,277 ком. ћебета, 4,511,340 кгр. сена, 70,515 кгр. сира, 91,545 кгр. разна воћа, 40,450 мет. камена простог, 511,220 сламе, 1,060 кгр. сланине ужичке, 10.000 кгр. мекиња, 2,746 кгр. сочива, 8,355 кгр. сува меса, 130,079 кгр. угљена дрвеног, 5,776,380 кгр. угљена каменог, 138 кгр. семена мухара, 11,400 кола дрва за гориво, 11,236 кгр. гвожђа, 95,028 кгр. шишарке, 416,982 кгр. шљива сирових, 4,225,416 кгр. шљива сувих, 27,740 кгр. земље за лонце, 67,705 кгр. трешања, 1,533 кгр. сира кашкаваља 213 кгр. ужарије разне, 72,239 кгр. разна поврћа, 21,949 кгр. кукурузне јарме, 4,950 кгр. разна штофа, 2,820 кгр. костију, 20,000 кгр. оловне руде, 732 кгр. алове паприке,

97 кгр. грапка, 358 кгр. стакала, 245 кгр. рибе фришке, 629 кгр. длаке говеђе, 2004 кгр. мушмула, 16,838 ком. прасади.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- a) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.20 д.
- b) За не зидан шпархерд . . . . . 0.20 д.
- c) За узидан . . . . . 0.40 д.
- d) За велики узидан шпархерд у гостионици . . . . . 0.05 д.
- e) За чишћење простог димњака . . . . . 0.10 д.
- f) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима . . . . . 0.10 д.
- g) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи . . . . . 0.20 д.
- z) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове . . . . . 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

- a) Од кубног метра . . . . . 10 — д.
- b) Од акова . . . . . 0.50 д.

III. Псетарина.

- a) Марка за пашче за годину дана . . . . . 3 — д.
- b) Обнављање изгубљене марке стаје . . . . . 1 — д.

IV. Гробарина.

- a) Гроб за децу . . . . . 7 — д.
- b) Гроб за одрасле . . . . . 12 — д.
- c) Мала гробница . . . . . 555.52 д.
- d) Велика гробница III. реда . . . . . 998.39 д.
- e) Велика гробница II. реда . . . . . 1099.39 д.
- f) Велика гробница I. реда . . . . . 168.457 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом . . . . . 0,25 д.

- 2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0.70 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штала . . . . . 1.50 д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски:

- 1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом . . . . . 0.20 д.
- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом . . . . . 0.60 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штала . . . . . 1 д. — Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АБр. 9449

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

- a) Проста кола са 2 коња 10 — д.
- b) Кола са анђелима са 2 коња 18 — д.
- c) Стаклена кола са 2 коња 24 — д.
- d) Стаклена кола са 4 коња 60 — д.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изашла је из штампе књига

ХАЈДУК ВЕЉКО

и ЊЕГОВА БРАЋА

са многим документима и дипломама од Кара Борђа и кнеза Милоша до сада никде не штампаним

СРЕДИО Мих. М. Стевановић учитељ

СА ДВЕ СЛИКЕ

Издање породице Милутинове, брата Хајдука Вељковог

Цена 80 парара дин.

Расписано г. министра просвете од 10. Децембра 1894 год. ПБр. 23129 препоручено је да се ова књига набави за књижнице свих основ. и средњих школа у Србији.

Књижарима 30% за готово.

Појединцита, који шаљу 80 парара дин. у новцу или маркама шаље се књига о пишевом трошку.

Испоруџбине веља слати књижари Мих. Костића у Пожаревцу.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД АНАЛИЗА БЕОГРАДСКИХ ВОДА ЗА ПИЋЕ од 19. Декембра 1894 до 1. Јануара 1895 г.

КОЈА ВОДА:	Кад је узета проба:	Кад је анализана:	Температура воде:	Температура ваздуха и време:	ЈЕДАН ЛИТАР ВОДЕ ИМА ГРАМА:							НАПОМЕНЕ:
					чврстотина ма-терија, суше-них на 100 - 110°C	уропено-калијум-манганата	хлорс Cl_2	азотне ки-селнице N_2O_5	азотасте ки-селнице N_2O_3	амонијака NH_3	оксид гво-жја Fe_2O_3	
Макиш Бунар I.	29 XII	29 XII	14	облачно 0°	0,508	0,0016	0,037	0,005	0			
" " II.	" "	" "	13,5	"	0,472	0,002	0,027	0,020	0			
" " III.	" "	" "	12	"	0,555	0,0035	0,016	0,0008	j. п траг	0,0001	0,003	
" " IV.	" "	" "	11	"	0,510	0,0043	0,008	0,0012	0	0,0003	0,0018	
" " V.	" "	" "	12	"	0,590	0,0056	0,0067	траг	0	0,0008	0,0043	
" филтрирана вода	" "	" "	13	"	0,540	0,004	0,020	0,0035	траг	траг	0,0063	вода мутна, проба узета одмах после чишћења филтра.
Вар. водовод Теразија	31 XII	2 XII	8	—	0,305	0,002	0,0062	0,010	0	0		
Биљбиљ. водовод Зерек	" "	" "	8,75	—	0,342	0,0 23	0,0054	0,008	0	0		

Општински хемичар,

Др. А. Зега с. р.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА

Штампарија Светозара Николића. Горња Јованова улица бр. 53.

Уредник. УРОШ КУЗМАНОВИЋ